

Cultural-Policing Effective Approaches in Crime Detection of Theft

ABSTRACT

The current research was conducted with the aim of identifying the effective cultural-policing approaches in crime detection of theft by thematic analysis method. The statistical population of this research were detectives and crime detection specialists, among whom 14 people were selected as a statistical sample using a targeted approach and theoretical saturation criterion. The data collection tool was a semi-structured interview, which was used to determine its reliability and validity using the four criteria of credibility, transferability, verifiability, and reliability. The findings illustrated that the cultural-policing approaches effective on the crime detection of theft include 76 fundamental concepts, 10 organizing concepts, and 2 inclusive concepts. Therefore, the first comprehensive concept, i.e. extra-organizational approaches, includes 4 organizing concepts, that is promotion of information exchange between other organizations and the police, the legal obligation of organizations to provide information to the police, and the information support of the judiciary from the police, and the promotion of video surveillance support of other organizations and departments of the police. In addition, intra-organizational approaches include 6 organizing concepts consisting of facilitating access to databases, promoting skill development and specialized training of employees, skill in information analysis, information support, allocation of financial resources in buying information and social-cultural solutions effective on criminalization of theft.

Keywords: cultural-policing approaches, crime detection, theft.

Abbas Azizi

*PhD candidate in criminology, Amin University, Tehran, Iran
abbas.azizi405@gmail.com

Nasser Bayat

Associate Professor of Geography, Amin University, Tehran, Iran.
n_bayat@alumni.ut.ac.ir

Ali Asanlu

Associate Professor of Geography, Amin University, Tehran, Iran.
a_osanlu@sbu.ac.ir

Salman Amiri-Lordgani

Assistant Professor of Crime Prevention, Amin University, Tehran, Iran.
s.largine@yahoo.com

Received: 2024/02/16

Accepted: 2024/04/13

DOI:

10.22034/JPCS.2024.1278260.1313

► **Citation (Vancouver):** Azizi A, Bayat N, Asanlu A., Amiri-Lordgani S. Cultural-Policing Effective Approaches in Crime Detection of Theft. *Police Cultural Studies*, 2024; 1(1): 19-32.

► **Citation (APA):** Azizi, A., Bayat, N., Asanlu, A., Amiri-Lordgani, S. (2024) Cultural-Policing Effective Approaches in Crime Detection of Theft. *Police Cultural Studies*, 11(1), 19-32.

رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف شناسایی رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت و روش تحلیل مضمون انجام شد. جامعه آماری این پژوهش، کارآگاهان و متخصصان جرم‌یابی بودند که از بین آن‌ها ۱۴ نفر به‌عنوان نمونه آماری با استفاده از رویکرد هدفمند ملاکی و معیار اشباع نظری انتخاب گردید. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود که برای تعیین پایایی و روایی آن از چهار ملاک اعتبارپذیری، انتقال‌پذیری، تأییدپذیری و قابلیت اطمینان بهره برده شد. یافته‌ها نشان داد که رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت، شامل ۷۶ مفهوم پایه‌ای، ۱۰ مفهوم سازمان‌دهنده و ۲ مفهوم فراگیر است. براین اساس، اولین مفهوم فراگیر، یعنی رهیافت‌های برون‌سازمانی شامل ۴ مفهوم سازمان‌دهنده، یعنی ارتقاء تبادل اطلاعاتی سازمان‌های دیگر با پلیس، الزام قانونی سازمان‌ها در ارائه اطلاعات به پلیس، پشتیبانی اطلاعاتی قوه قضاییه از پلیس و ارتقاء پشتیبانی پایش تصویری سازمان‌ها و ادارات دیگر از پلیس می‌شود. به‌علاوه، رهیافت‌های درون‌سازمانی شامل ۶ مفهوم سازمان‌دهنده است که عبارتند از: تسهیل دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی، ارتقای مهارت‌افزایی و آموزش تخصصی کارکنان، مهارت در تحلیل اطلاعات، پشتیبانی اطلاعاتی، تخصیص منابع مالی در خرید اطلاعات و راه‌کارهای فرهنگی-اجتماعی مؤثر بر جرم‌یابی از سرقت.

کلیدواژه‌ها: رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی، جرم‌یابی، سرقت

عباس عزیزی

*دانشجوی دکتری جرم‌یابی، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران
(نویسنده مسؤل).
abbas.azizi405@gmail.com

ناصر بیات

دانشیار جغرافیا، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران.
n_bayat@alumni.ut.ac.ir

علی اصانلو

دانشیار جغرافیا، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران.
a_osanlu@sbu.ac.ir

سلمان امیری لردگانی

استادیار پیش‌گیری از جرم، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران.
s.largine@yahoo.com

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۱۹-۳۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۱/۲۵

شناسه دیجیتال (DOI):

10.22034/JPCS.2024.1278260.1313

◀ **استناد (ونکوور):** عزیزی، ع.، بیات، ن.، اصانلو، ع.، امیری لردگانی، س. رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۴۰۳؛ ۱۱(۱): ۱۹-۳۲.

◀ **استناد (APA):** عزیزی، ع.، بیات، ن.، اصانلو، ع.، امیری لردگانی، س. (۱۴۰۳). رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۱(۱)، ۱۹-۳۲.

زندگی اجتماعی، همواره انطباق افراد جامعه با قواعد اجتماعی را دربر ندارد؛ درمقابل رفتارهای به‌هنجار اجتماعی، رفتار انحراف‌آمیز نیز در هر جامعه‌ای رواج دارد. انحراف، به دوری‌جستن از هنجارها اطلاق می‌شود و زمانی رخ می‌دهد که یک فرد یا گروه معیارها و هنجارهای مقبول جامعه را رعایت نکنند (رستگار و همکاران، ۱۴۰۲). در همین زمینه، یکی از انحرافات در جامعه از گذشته تاکنون، پدیده سرقت بوده و هم اکنون نیز یکی از مهم‌ترین و پرتعدادترین نوع جرم در هر جامعه‌ای را تشکیل می‌دهد. پدیده سرقت، امروز امنیت اجتماعی و اقتصادی شهروندان را تهدید می‌کند و به‌نوعی با نظم و امنیت کشور در ارتباط است، یعنی باعث ایجاد ناامنی در جامعه می‌گردد. آسیب‌های روحی و جسمی‌ای که شهروندان از این رهگذر متحمل می‌شوند، حتی پس از کشف سرقت و دستگیری سارق یا سارقین تا مدت‌های مدیدی مرتفع نخواهد شد (شریفی‌رهنمو و همکاران، ۱۴۰۰: ۵۴). بنابراین، با توجه به این‌که سرقت یک پدیده اجتماعی است، پیامدهای آن سبب متزلزل شدن امنیت داخلی، از بین بردن انگیزه‌های کار، تلاش و سرمایه‌گذاری در کشور و هزینه بالا برای نیروهای امنیتی می‌شود (کرمی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۷۳).

سرقت پدیده‌ای است که هم‌زمان برهم‌زننده امنیت مالی و جانی دیگری است و سارق با ارتکاب سرقت سعی دارد تا وضعیت خود را با تجاوز به مال دیگری بهبود بخشد. اما، آنچه در این میان از اهمیت بالایی برخوردار است، روند رو به افزایش سرقت است که بعد از اعتیاد، دومین جرم اجتماعی به‌حساب می‌آید. در همین راستا، مقام معظم رهبری در همایش سراسری فرماندهان ناجا می‌فرماید که «سرقت افزایش داشته است. راهش این است آگاهی سریعاً وارد شود. گزارش می‌دهند گاهی تأخیر دارد. هیچ موردی نماند وقتی گزارش دادند تا دو روز بعدش اقدام نشود» (مقام معظم رهبری، ۱۳۹۶). براین‌اساس، سرقت را می‌توان یکی از شدیدترین جرایم تلقی کرد؛ زیرا، علاوه بر این‌که یکی از شایع‌ترین رفتارهای مجرمانه است، رهبر معظم‌له

نیز به حل مسأله نامبرده تأکید نموده‌اند (رضایی‌راد و همکاران، ۱۳۸۸: ۲۶۴).

اکنون، یکی از اشکال پرونده‌های مهم که از آمار بسیار بالایی در سطح کشور برخوردار است، پرونده‌های جرم‌یابی از سرقت است که جرم‌یابی از این‌گونه پرونده‌ها برای پلیس همواره چالش برانگیز است. سرقت در ابعاد مختلف خود، یکی از انواع آسیب‌ها در سطح جامعه است که دارای ضرر مادی و معنوی فراوان است. ضرر مادی سرقت همان از دسترس خارج شدن مال از دست مالک و ضرر معنوی آن، عدم احساس امنیت در جامعه و خانواده است. به همین منظور، سرقت را می‌توان یکی از شدیدترین جرایم تلقی کرد، زیرا علاوه بر این‌که یکی از شایع‌ترین رفتارهای مجرمانه است، نوعی تجاوز به عنف به‌حساب می‌آید و به احساس امنیت عمومی، آرامش ذهنی و سلامت افراد آسیب می‌رساند. از این‌رو، وقوع سرقت آسیب‌های جسمی، روحی و مادی زیادی بر بزه‌دیدگان وارد می‌کند و باعث ایجاد ترس در دیگر افراد جامعه می‌شود (برای مطالعه بیشتر در مورد انواع سرقت رک. برزگر و کاظمی، ۱۳۹۶؛ خوش‌روش و همکاران، ۱۳۹۶).

آمارهای اداره کل پلیس بین‌الملل در مورد انواع سرقت در ۹۳ کشور جهان در سال ۱۹۹۹ نشان می‌دهد که در ۱۰ کشور آلمان، فرانسه، ژاپن، روسیه، آفریقای جنوبی، کانادا، استرالیا، اسپانیا، لهستان و دانمارک به‌ترتیب بالاترین میزان سرقت روی داده است. در بین این ۱۰ کشور، بیشترین تعداد سرقت در آلمان و کم‌ترین تعداد سرقت در دانمارک بوده و ایران با ۱۲۲۷۵۰ مورد سرقت، رتبه بیست و سوم را دارد. به‌طوری‌که، گزارش‌ها و روند مسائل اجتماعی (جرایم و آسیب‌های اجتماعی) کشور طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که جرم سرقت همیشه یکی از پنج اولویت اول مسائل اجتماعی کشور در طی این هشت سال بوده و روندی صعودی داشته است (معاونت اجتماعی ناجا، ۱۳۹۷). پژوهش‌های جامعه‌شناختی در مورد عوامل اجتماعی سرقت بیانگر آن است که بین سرقت و افزایش

بی‌رویه جمعیت، افزایش نرخ بیکاری، فقر، بالارفتن مخارج زندگی، تغییرات سریع در الگوهای مصرف و ... رابطه معنی‌دار و مثبت وجود دارد. به‌علاوه، کاهش کنترل‌های رسمی و غیر رسمی و عدم رعایت موارد ایمنی به‌وسیله مردم نیز موجب افزایش سرقت در جامعه می‌شود و بیشتر جرم‌شناسان معتقدند که نادیده‌گرفتن عوامل محیطی و اجتماعی نامبرده در تبیین رفتارهای کج‌رو اشتباه است؛ چراکه، برای درک این‌گونه رفتارها باید به تحلیل نیروهای اجتماعی مخربی پرداخت که بر روی رفتار انسان تأثیر دارند. درواقع، آن‌ها موقعیت طبقاتی نامناسب را علت اولیه جرم می‌دانند و جرم را نتیجه کنترل اجتماعی ضعیف و کم‌تحرکی منابع خارجی رسمی قلمداد می‌کنند (حیدرنژاد و عامری، ۱۳۹۹: ۱۴۴).

آنچه در این میان از اهمیت بالایی برخوردار است، روند رو به افزایش سرقت است که بعد از اعتیاد دومین جرم به‌حساب می‌آید. هر نوعی از سرقت، رفاه و آسایش مردم و امنیت و آرامش ذهنی و سلامت شهروندان را دچار آسیب می‌نماید. سرقت، یکی از عواملی است که موجب برهم‌خوردن نظم و آرامش جامعه می‌شود و این‌گونه پدیده‌ها تأثیر عمیقی در ایجاد ناامنی و وحشیت میان افراد دارد. بنابراین، با توجه به بررسی پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه، شاهد شکاف و پراکندگی عمیقی در پژوهش‌های انجام‌شده هستیم که هنوز از اجماع منظم راه‌کارهای کشف مطلوب جرایم پرونده‌های سرقت مغفول مانده است، در نتیجه به‌منظور کاربردی‌بودن پژوهش‌های صورت‌گرفته، پرسش اصلی این پژوهش به این صورت مطرح می‌گردد «رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم یابی سرقت چیست؟».

روش پژوهش

در این پژوهش، از روش کیفی و شیوه تحلیل مضمون‌ها استفاده از روش رمزگذاری شش‌مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۰۶) استفاده شده است. در این روش که یک تحلیل

تفسیری است، پژوهشگر به‌دنبال تحلیل داده‌های مصاحبه‌های بدون ساختار به‌منظور بررسی عمیق دیدگاه کنشگران و کشف مفاهیم ذهنی آن‌ها از طریق شش مرحله (آشنایی با داده‌ها، ایجاد رمزهای اولیه، جستجوی رمزهای گزینشی، شکل‌گیری مضمون‌های فرعی، تعریف و نام‌گذاری مضمون‌های اصلی و تهیه گزارش) است. به‌عبارت دیگر، تحلیل مضمونی، تحلیلی مبتنی بر استقرای تحلیلی از طریق طبقه‌بندی داده‌ها و الگویابی درون‌دادها و برون‌دادها به‌منظور سنخ‌شناسی است (براون و کلارک، ۲۰۰۶).

جامعه مشارکت‌کنندگان این پژوهش، ۱۴ نفر از کارآگاهان و متخصصان جرم‌یابی، مدیران، رؤسای پلیس آگاهی و کارشناسان اداره اطلاعات جنایی بود که سابقه خدمت در حوزه‌های جرم‌یابی داشته‌اند. انتخاب مشارکت‌کنندگان به‌روش هدفمند ملاکی تا رسیدن به اشباع نظری انجام شد. به این صورت که شرط انتخاب، تمایل به شرکت در پژوهش، دارای حداقل مدرک کارشناسی و ۱۵ سال سابقه خدمت در حوزه‌های جرم‌یابی بود، چراکه تجربه لازم در این حوزه جهت احصاء داده‌های واقعی به پژوهشگران کمک به‌سزایی کرد. بنابراین، در ابتدای هر مصاحبه، ضمن جلب توجه و علاقه‌مند کردن شرکت‌کنندگان به موضوع، در مورد هدف‌های پژوهش توضیحاتی داده شد و همان‌طور که ذکر گردید، ملاک تعیین حجم نمونه رسیدن به اشباع نظری داده‌ها بود، به این معنی که فرآیند گزینش نمونه تا جایی ادامه یافت که دیگر هیچ داده جدیدی پدیدار نشد.

جهت جمع‌آوری داده‌های موردنیاز، از مصاحبه کیفی نیمه‌ساختاریافته بهره برده شد. برای اطمینان از کیفیت داده‌های مصاحبه، از روش جمع‌بندی و اعلام درانت‌های هر جلسه استفاده شد. به این نحو که پژوهشگر در انتهای هر جلسه خلاصه و جمع‌بندی صحبت‌ها را به جمع حاضر اعلام می‌کرد. همچنین، برای اطمینان بیشتر، ابتدا روند مصاحبه مورد تأیید چهار نفر از کارشناسان جرم‌یابی قرار

به نوشتار تبدیل و به خواندن و بازخوانی مکرر متن هر یک از مصاحبه‌ها پرداخت و پس از تحلیل داده‌ها و رمزگذاری با هدف فهم و آشکارسازی آنچه که داده‌ها گفته می‌شود، به سه دسته: ۱. مفاهیم پایه، ۲. مفاهیم سازمان‌دهنده و ۳. مفاهیم فراگیر یا کلی طبقه‌بندی شد.

گرفت. داده‌های حاصل از تحلیل مصاحبه‌ها نیز به پنج نفر از مشارکت‌کنندگان مطلع ارجاع داده شد و پس از اعمال نظرات اصلاحی آن‌ها مورد تأیید قرار گرفت. درنهایت، برای تجزیه و تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده، از روش تحلیل مضمون استفاده شد. به این ترتیب که پژوهشگر مصاحبه‌ها را پس از ضبط بر روی فایل صوتی

یافته‌ها

جدول ۱- اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

ردیف	درجه	مدرک تحصیلی	سنوات خدمت	شغل سازمانی	سابقه مدیریت
۰۱	سرهنگ	کارشناسی ارشد	۲۴	رئیس اداره سرقت خودرو	۱۰ سال
۰۲	سرهنگ ۲	کارشناسی ارشد	۲۱	رئیس اداره جرایم جنایی	۹ سال
۰۳	سرهنگ ۲	کارشناسی ارشد	۲۰	رئیس اداره تشخیص فتا	۷ سال
۰۴	سرهنگ ۲	کارشناسی ارشد	۱۷	رئیس اداره جرایم جنایی	۶ سال
۰۵	سرهنگ ۲	کارشناسی ارشد	۱۷	رئیس عملیات ویژه	۹ سال
۰۶	سرگرد	کارشناسی ارشد	۱۷	سرگروه سرقت منزل	۷ سال
۰۷	سرهنگ ۲	کارشناسی	۲۴	رئیس اداره سرقت	۶ سال
۰۸	سرگرد	کارشناسی	۱۷	رئیس دایره سرقت به عنف	۷ سال
۰۹	سرگرد	کارشناسی ارشد	۲۳	رئیس دایره سرقت خودرو	۸ سال
۱۰	سرهنگ ۲	کارشناسی ارشد	۲۲	رئیس اطلاعات جنایی	۶ سال
۱۱	سرگرد	کارشناسی ارشد	۱۲	کارشناس ادله و دیجیتال	۴ سال
۱۲	سرهنگ ۲	کارشناسی	۱۵	رئیس سرقت منزل	۵ سال
۱۳	سروان	کارشناسی	۱۲	سرگروه دایره سرقت منزل	۳ سال
۱۴	سروان	کارشناسی	۱۰	افسر تحقیق دایره سرقت	۲ سال

در جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان مدیریت و شغل سازمانی گزارش شده است. در ابعاد درجه، مدرک تحصیلی، سنوات خدمت، سابقه

جدول ۲- مفاهیم پایه استخراج‌شده از متن مصاحبه

ردیف	مفاهیم پایه	فراوانی	کد مصاحبه‌شوندگان
۱	ارتقای بانک‌های اطلاعاتی به تناسب مأموریت‌ها	۵	۰۱،۰۳،۰۸،۰۷،۰۹
۲	تسهیل دسترسی کارآگاهان به بانک‌های اطلاعاتی	۱۰	۰۳،۰۷،۰۶،۰۱،۰۲،۰۸،۰۹،۱۱،۱۲،۱۴
۳	ارتقاء تسلط بر بهره‌برداری از بانک‌ها توسط افسران پی‌جو	۲	۱۰،۰۳،۰۲،۰۱،۰۸،
۴	ایجاد سالن شاهد در پلیس آگاهی سراسر کشور و بهره‌گیری از سالن شاهد فقط از طریق افسران رابط و نه افسران پی‌جو	۳	۰۹،۰۱،۱۰،
۵	هوشمند نمودن بانک‌های اطلاعاتی در بحث تجزیه و تحلیل صحیح سوابق افراد (فقط ذخیره سازند)	۴	۰۱،۰۲،۰۷،۰۶

جدول ۲- مفاهیم پایه استخراج شده از متن مصاحبه

ردیف	مفاهیم پایه	فراوانی	کد مصاحبه‌شوندگان
۶	متصل نمودن بانکها (ضعف در هم‌افزایی بانکها)	۱۰	۱۰،۰۷۰۱،۰۲،۰۶،۰۵،۰۸،۰۹،۱۱،۱۳،۱۴
۷	دسترس آنی کارآگاهان به اطلاعات که موجب تسریع در کشف جرم می‌شود	۶	۰۱،۰۶،۰۳،۰۸،۰۷،۰۹
۸	ارتقاء شبکه جمع‌آوری و بررسی و تجزیه و تحلیل اخبار	۱۱	۰۱،۰۲،۰۳،۰۶،۰۷،۰۸،۰۹،۱۰،۱۱،۱۴
۹	اختصاص کارکنان آموزش دیده به تحلیل جرم در ادارات پلیس آگاهی	۶	۰۱،۰۲،۰۳،۰۷،۰۸،۰۹
۱۰	توجه مدیران به تحلیل‌های جرم براساس سامانه GIS ودقت کاربران در ثبت دقیق اطلاعات در سامانه	۵	۰۹،۰۷،۰۱،۰۶،۰۸
۱۱	ارتقاء همکاری سازمان‌های دیگر با پلیس در ارائه اطلاعات	۵	۰۱،۰۲،۰۶،۰۳،۰۹
۱۲	پیگیری مؤثر و کارآمد برای دسترسی پلیس به بانک‌های اطلاعاتی سایر سازمان‌ها	۴	۰۱،۰۲،۰۹،۰۷
۱۳	توجه به ثبت دقیق و مؤثر اطلاعات در سایر سازمان‌ها (مراکز درمانی، سازمان‌های حمل و نقل، شرکت‌های بیمه و...)	۴	۰۱،۰۲،۰۶،۰۹
۱۴	ایجاد سامانه یک‌پارچه ثبت و هم‌افزایی اطلاعات سایر سازمان‌ها	۵	۰۲،۰۱،۰۶،۰۹،۰۸
۱۵	تسهیل دسترسی پلیس به سامانه سازمان بورس و سهام عدالت	۶	۰۳،۰۲،۰۱،۰۶،۰۸،۰۵
۱۶	میل به همکاری بانک‌های دولتی و خصوصی در ارائه اطلاعات به پلیس	۸	۰۲،۰۳،۰۷،۰۵،۰۶،۰۸،۰۹،۱۲
۱۷	تدوین قوانین الزام‌آور برای همکاری سایر سازمان‌ها با پلیس در تبادل اطلاعات	۳	۰۲،۰۳،۰۶
۱۸	مرتفع نمودن نواقص دوربین‌های پایش تصویری درون شهری و سپايد در پلاک خوانی و ارتقاء کیفیت تصاویر آن‌ها و افزایش نصب این دوربین‌ها در سطح شهرها	۶	۰۳،۰۱،۰۲،۰۸،۰۹،۰۷
۱۹	عزم راسخ و جدی در مدیران و مسئولین فراجا برای ایجاد پل ارتباطی اطلاعاتی با سایر سازمان‌ها	۴	۰۱،۰۲،۰۳،۰۹
۲۰	تخصیص منابع مالی مشخص برای خرید اطلاعات از سازمان‌ها برای جرم‌یابی	۲	۰۲،۰۹
۲۱	ایجاد بستر و زیرساخت مناسب برای تبادل اطلاعات بین فراجا و سایر سازمان‌ها	۴	۰۳،۰۱،۰۶،۰۹
۲۲	تمرکز اطلاعات سایر سازمان‌ها و ایجاد سامانه یکپارچه ثبت اطلاعات	۱۱	۰۳،۰۲،۰۷،۰۶،۰۵،۰۸،۱۰،۱۱،۱۴،۱۵
۲۳	نگاه امنیتی و انتظامی سایر سازمان‌ها به اطلاعات و داده‌های خود به جای نگاه اقتصادی	۲	۰۳،۰۸
۲۴	عدم انحصارطلبی سایر سازمان‌ها در بحث اطلاعات شهروندان	۵	۰۳،۰۲،۰۹،۱۱،۱۰
۲۵	استفاده بهینه سازمان‌ها از اطلاعات و اجازه دسترسی به پلیس	۳	۰۳،۰۲،۰۱
۲۶	اتصال سامانه ثنا قوه قضائیه به بانک‌های اطلاعاتی پلیس	۶	۰۶،۰۱،۰۵،۰۷،۰۹،۱۳
۲۷	اطلاع پلیس از سرنوشت متهمین در مراجع قضایی در مراحل (آزادی، مرخصی، فراری، محکوم شده و...)	۳	۰۶،۰۸،۱۰
۲۸	دسترسی پلیس به سامانه‌های اطلاعاتی قوه قضائیه	۹	۰۶،۰۲،۰۷،۰۵،۰۸،۰۹،۱۰،۱۳،۱۴
۲۹	طبقه‌بندی و ذخیره‌سازی اطلاعات به وسیله رده‌های پلیس و بهره‌برداری از آن	۴	۰۶،۰۲،۰۸،۰۹

جدول ۲- مفاهیم پایه استخراج‌شده از متن مصاحبه

ردیف	مفاهیم پایه	فراوانی	کد مصاحبه‌شوندگان
۳۰	آموزش کارکنان در بهره‌گیری از سامانه‌های اطلاعاتی	۵	۰۳،۰۱،۰۶،۰۹،۰۸
۳۱	رعایت ملاحظات حفاظتی در استفاده از اطلاعات از لحاظ پیشگیری از افشاء برای مجرمین	۱	۰۶
۳۲	رعایت حفاظت گفتار مأموران در انتشار عمدی یا سهوی بانک‌های اطلاعاتی	۵	۰۶،۰۸،۰۹،۱۰،۱۱
۳۳	تمرکزگرایی در بحث بهره‌گیری از اطلاعات در سراسر کشور (ایجاد سامانه یک‌پارچه اطلاعات شهروندان)	۲	۰۶،۰۱
۳۴	به‌روزرسانی اطلاعات قدیمی برخی از بانک‌های اطلاعاتی	۴	۰۶،۰۷،۰۱،۰۹
۳۵	تکمیل و غنی‌بودن اطلاعات پلیس از سارقین در حرکت در بانک‌های درون‌سازمانی فراجا	۳	۰۷،۰۸،۰۹
۳۶	متصل‌نمودن دوربین‌های ترافیک شهرداری به کلانتری‌ها و پلیس آگاهی	۶	۰۸،۰۳،۰۷،۱۲،۰۹،۱۵
۳۷	ارتقاء اشراف اطلاعاتی پلیس در کنترل و نظارت سارقین در حرکت بعد از آزادی از زندان	۱	۰۷
۳۸	اهتمام پلیس در تعامل با شهروندان در خصوص کسب اخبار مربوط به مجرمین در حرکت	۱	۰۸
۳۹	ایجاد سامانه یک‌پارچه در بستر اینترنت برای دریافت اخبار مردمی در خصوص مجرمین	۲	۰۸
۴۰	هوشمندنمودن دوربین‌های پایش تصویری در شناسایی افراد از طریق آناتومی بدن	۴	۰۸،۰۳،۰۹،۱۱
۴۱	اتصال سامانه‌های متهمین به شماره موبایل کارشناسان اطلاعات جنایی یا افسران پی‌جو جهت اطلاع از آزادی مجرمین و پیش‌گیری از ارتکاب جرم مجدد آنان	۳	۰۵،۰۷،۰۸
۴۲	متصل‌نمودن بانک آثار انگشت مربوط به کد ملی افراد سامانه ثبت احوال و بانک شهروندی به سامانه تشخیص هویت پلیس آگاهی	۴	۰۸،۰۷،۰۶،۰۹
۴۳	استعلام سیستمی از سازمان‌های برون‌سازمانی به‌جای استعلام از طریق مکاتبه	۴	۰۸،۰۳،۰۷،۰۹
۴۴	تسهیل دسترسی افسران پی‌جو و جرم‌یاب به سامانه‌ها با رعایت ملاحظات حفاظتی	۷	۰۸،۰۳،۰۵،۰۷،۰۹،۱۲،۱۵
۴۵	به‌روزرسانی ابزار و تجهیزات فنی و مخابراتی و اطلاعاتی	۲	۰۴،۰۸،
۴۶	جلوگیری از افشاشدن ابزارها و تجهیزات اطلاعاتی پلیس برای متهمین	۱	۰۸
۴۷	دسترسی پلیس به اطلاعات فضای مجازی مجرمین	۳	۰۳،۰۵،۱۱
۴۸	شناخت کافی افسران پی‌جو به تمامی سامانه‌های اطلاعاتی درون و برون‌سازمانی	۳	۰۲،۱۰،۰۶
۴۹	هم‌افزایی اطلاعاتی پلیس‌های تخصصی فراجا با یک‌دیگر	۳	۰۳،۱۱،۱۰
۵۰	تقویت هماهنگی و تعامل بین سازمانی جهت تبادل اطلاعات و ایجاد اراده واحد جهت ادامه این روند	۴	۰۸،۰۷،۰۳،۰۹
۵۱	دراختیارگذاشتن سامانه جغرافیایی تحلیل جرم GIS برای افسران کشف جرم و تحلیل جرم به‌روش سیستمی	۵	۰۵،۰۶،۰۷،۰۸،۰۹

جدول ۲- مفاهیم پایه استخراج شده از متن مصاحبه

کد مصاحبه‌شوندگان	فراوانی	مفاهیم پایه	ردیف
۰۲،۰۹،۱۰،۱۱	۴	دسترسی آسان افسران گشت و تجسس کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها به بانک‌های اطلاعاتی و استعلامات برخط	۵۲
۰۵،۰۷،۰۸،۰۹	۴	اتصال بانک‌های اطلاعاتی برون‌سازمانی به سامانه محرم پلیس	۵۳
۰۵،۰۷،۱۵	۲	ایجاد سامانه یک‌پارچه در پلیس برای اشتراک‌گذاری تصاویر سارقین در حرکت در سراسر کشور	۵۴
۰۵،۱۴	۱	توجه قوه قضائیه به بحث دستورالعمل سطح‌بندی مجرمین توسط پلیس	۵۵
۰۵،۰۶،۰۷،۰۸،۰۹	۵	متصل‌نمودن سامانه‌های اطلاعاتی شرکت‌های حمل‌ونقل (هوایی، زمینی، قطار) و هتل و مسافرخانه‌ها به سامانه محرم پلیس	۵۶
۰۵،۰۶،۱۳	۲	بهره‌گیری از منابع خبری عوامل بسیج / سپاه درخصوص سارقین در حرکت	۵۷
۰۵،۰۸	۲	تعامل و همکاری شهروندان و کسبه با پلیس در بهره‌برداری از تصاویر دوربین‌های مداربسته اماکن خصوصی	۵۸
۰۵،۰۷،۰۸	۳	اتصال سامانه‌های شرکت آبفا به سامانه‌های اطلاعاتی پلیس	۵۹
۰۵،۰۷	۲	اهتمام افسران کشف جرم در بهره‌گیری از تحلیل سیستمی جرم	۶۰
۰۵،۱۲	۱	بهره‌گیری مستمر از تعاملات اطلاعاتی بین استانی درخصوص سارقین در حرکت	۶۱
۰۳،۰۷،۰۸،۰۹	۴	ایجاد زیرساخت برای هوشمندسازی بانک‌های اطلاعاتی	۶۲
۰۳،۱۲،۱۴	۳	متصل‌نمودن تصاویر جایگاه‌های سوخت و تراکنش سوخت‌گیری خودروها به سامانه‌های پلیس	۶۳
۰۷،۰۸،۰۳،۰۹	۴	دسترسی پلیس به سامانه‌های پایش تصویری سازمان‌ها و ادارهای دیگر	۶۳
۰۵،۰۷،۰۸،۰۹	۴	هدایت افسران پی‌جو جهت مکاتبه با ادارات برون‌سازمانی برای اخذ اطلاعات در مورد متهمین پرونده‌ها	۶۴
۰۶،۱۳	۲	یکپارچه‌نمودن سامانه‌های اطلاعاتی در عدم ارائه خدمات به مجرمین تحت تعقیب	۶۵
۰۷،۰۵،۰۸،۰۹	۴	دسترسی افسران پی‌جو به سامانه اطلاعاتی محرم	۶۶
۰۹،۱۲	۲	دسترسی آنلاین (برخط) پلیس به سیستم بیمه‌ای خودروهای شهروندان	۶۷
۰۲،۰۵،۰۶،۰۹	۴	استفاده از ظرفیت نهادها در تغییر نگرش و رفتار مردم در سطح جامعه جهت انعکاس فوری اخبار مرتبط با مجرمین	۶۸
۰۸،۱۱،۱۳	۳	تشویق و استفاده از داوطلبین به‌عنوان پلیس‌های افتخاری برای جرم‌یابی سرقت	۶۹
۰۳،۰۶،۰۸،۱۰،۱۱،۱۴	۵	بسترسازی در راستای بازسازی اعتماد عمومی به پلیس و ارتقای مقبولیت آن به‌منظور بهبود رویکرد جرم‌یابی	۷۰
۰۷،۱۰	۲	برگزاری نشست‌های علمی و صمیمانه با مردم و سمن‌ها جهت آشنانمودن آنان با موضوع جرم‌یابی جرایم سرقت	۷۱
۰۸،۰۳،۰۵،۰۷،۰۹،۱۲	۶	آگاه‌سازی شهروندان از نحوه اطلاع‌رسانی به پلیس در مواجهه با افراد مشکوک و ناشناس در سطح محلات	۷۲
۰۱،۰۲،۰۴،۰۶،۰۷،۰۹،۱۱	۷	بهره‌گیری از ظرفیت اخبار و گزارش‌ها معتمدین و منتفدین محلی در راستای دستورالعمل امنیت محله‌محور جهت اجرای طرح‌های پلیسی	۷۳

جدول ۲- مفاهیم پایه استخراج شده از متن مصاحبه

ردیف	مفاهیم پایه	فراوانی	کد مصاحبه‌شوندگان
۷۴	استفاده از ظرفیت رسانه‌ها در شناخت کانون‌های جرم‌خیز و مجرم‌پرور به منظور اجرای طرح‌های پیش‌دستانه	۳	۰۳،۱۲،۱۴
۷۵	برگزاری دوره‌های آموزشی حرفه‌ای برای جوامع هدف و تشریح و ترسیم شیوه و شگرد مجرمانه سارقین جهت پیش‌گیری از غافل‌گیری آنان در مواجهه با مجرمین	۵	۰۴،۰۷،۰۹،۱۳،۱۴
۷۶	تشویق و ترغیب شهروندان به همکاری با پلیس در جهت دراختیارگذاشتن تصاویر دوربین‌های مداربسته اماکن به منظور پی‌جویی و پیگیری سریع پلیس در شناسایی و دستگیری سارقین	۶	۰۱،۰۳،۰۵،۰۶،۰۸،۱۰

مضمون پایه‌ای بوده است که شرح تفصیلی نقل قول‌ها و مضامین پایه‌ای استخراج شد. در این مرحله از تحلیل مضمونی، پس از سازمان‌دهی مضامین، مضمون‌های مربوط به چالش‌های مذکور برابر جدول ۲ احصا شد.

در جدول ۲، برای شناسایی رهیافت‌های فرهنگی - انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت از برون‌دادهای مصاحبه، از روش تحقیق کیفی تحلیل مضمون استفاده شد. براساس جدول فوق، مهم‌ترین رهیافت‌های فرهنگی - انتظامی مشتمل بر ۷۶ نقل قول نزدیک به هم و به تبع آن دارای ۷۶

جدول ۳- مفاهیم پایه و سازمان‌دهنده و فراگیر مستخرج از متن مصاحبه‌ها

ردیف	مفاهیم پایه (اولیه)	مفاهیم سازمان‌دهنده	مفاهیم فراگیر
۱	ارتقای بانک‌های اطلاعاتی به تناسب مأموریت‌ها، تسهیل دسترسی کارآگاهان به بانک‌های اطلاعاتی، تسریع دسترسی کارآگاهان به اطلاعاتی که موجب تسریع در کشف جرم می‌شود، اهتمام افسران کشف جرم در بهره‌گیری از تحلیل سیستمی جرم استعمال سیستمی از بانک‌های برون‌سازمانی، هدایت افسران پی‌جو جهت مکاتبه با ادارات برون‌سازمانی برای اخذ اطلاعات در مورد متهمین پرونده‌ها.	تسهیل دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی	مفاهیم فراگیر
۲	تسلط در بهره‌برداری از بانک‌ها توسط افسران پی‌جو، آشنایی کافی افسران پی‌جو به تمامی سامانه‌های اطلاعاتی درون و برون‌سازمانی، اهتمام افسران کشف جرم در بهره‌گیری از تحلیل سیستمی جرم، رعایت حفاظت گفتار مأموران در عدم انتشار عمدی یا سهوی بانک‌های اطلاعاتی.	ارتقای مهارت‌افزایی و آموزش تخصصی کارکنان	رهیافت‌های درون‌سازمانی
۳	ارتقای شبکه جمع‌آوری و بررسی و تجزیه و تحلیل اخبار، اختصاص کارکنان آموزش دیده به تحلیل جرم در ادارات پلیس آگاهی، توجه مدیران به تحلیل‌های جرم براساس سامانه GIS و دقت کاربران در ثبت دقیق اطلاعات در سامانه، دراختیارگذاشتن سامانه جغرافیایی تحلیل جرم GIS برای افسران کشف جرم و تحلیل جرم به روش سیستمی.	مهارت در تحلیل اطلاعات	مفاهیم فراگیر

جدول ۳- مفاهیم پایه و سازمان‌دهنده و فراگیر مستخرج از متن مصاحبه‌ها

ردیف	مفاهیم پایه (اولیه)	مفاهیم سازمان‌دهنده	مفاهیم فراگیر
۱	ارتقای بانک‌های اطلاعاتی به تناسب مأموریت‌ها، تسهیل دسترسی کارآگاهان به بانک‌های اطلاعاتی، تسهیل دسترسی کارآگاهان به اطلاعاتی که موجب تسریع در کشف جرم می‌شود، اهتمام افسران کشف جرم در بهره‌گیری از تحلیل سیستمی جرم استعلام سیستمی از بانک‌های برون‌سازمانی، هدایت افسران پی‌جو جهت مکاتبه با ادارات برون‌سازمانی برای اخذ اطلاعات در مورد متهمین پرونده‌ها.	تسهیل دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی	
۲	تسلط در بهره‌برداری از بانک‌ها توسط افسران پی‌جو، آشنایی کافی افسران پی‌جو به تمامی سامانه‌های اطلاعاتی درون و برون‌سازمانی، اهتمام افسران کشف جرم در بهره‌گیری از تحلیل سیستمی جرم، رعایت حفاظت گفتار مأموران در عدم انتشار عمدی یا سهوی بانک‌های اطلاعاتی.	ارتقای مهارت‌افزایی و آموزش تخصصی کارکنان	رهیافت‌های درون‌سازمانی
۳	ارتقای شبکه جمع‌آوری و بررسی و تجزیه و تحلیل اخبار، اختصاص کارکنان آموزش‌دیده به تحلیل جرم در ادارات پلیس آگاهی، توجه مدیران به تحلیل‌های جرم براساس سامانه GIS و دقت کاربران در ثبت دقیق اطلاعات در سامانه، دراختیارگذاشتن سامانه جغرافیایی تحلیل جرم GIS برای افسران کشف جرم و تحلیل جرم به‌روش سیستمی.	مهارت در تحلیل اطلاعات	
۴	هوشمند نمودن بانک‌های اطلاعاتی در بحث تجزیه و تحلیل درست سوابق افراد، متصل نمودن بانک‌ها، طبقه‌بندی و ذخیره‌سازی اطلاعات توسط رده‌ها، ایجاد زیرساخت برای هوشمندسازی بانک‌های اطلاعاتی، تمرکزگرایی در بحث بهره‌گیری از اطلاعات در سراسر کشور (ایجاد سامانه یک‌پارچه اطلاعات شهروندان)، هماهنگی و تعامل بین سازمانی جهت تبادل اطلاعات و داشتن اراده واحد جهت ادامه این روند، ایجاد سامانه یک‌پارچه در پلیس برای اشتراک‌گذاری تصاویر سارقین، به‌روزرسانی اطلاعات قدیمی برخی از بانک‌های اطلاعاتی	پشتیبانی اطلاعاتی	

برون‌سازمانی بهره‌کافی را ببرد و با انسجام‌بخشی بیشتر به اقدامات برون‌سازمانی، مطالبات خود را از سازمان‌های بیرونی در ایفای نقش مؤثر در جرم‌یابی سرقت پیگیری کند. زیرا، براساس مفاهیم سازمان‌دهنده احصایی، موانعی در این مسیر وجود دارد که به‌تنهایی فراجا نمی‌تواند آن‌ها را برطرف نماید، چراکه در حیطه کاری سازمان‌های دیگر است، مانند رهیافت‌های ارتقاء پشتیبانی اطلاعاتی سایر ادارات از پلیس، اما طبق تجربه ثابت شده است که هر زمانی که مردم و سازمان‌های دیگر جهت کاهش جرم به کمک پلیس آمده‌اند، نرخ کاهش مطلوبی مشاهده شده است، بنابراین یکی از راه‌کارهای افزایش امنیت عمومی در جامعه باتوجه به وجود برخی تهدیدهای امنیتی، ایجاد ارتباطات بین سازمانی پلیس با سایر سازمان‌های رسمی و غیر رسمی است.

جوآنمرد (۱۳۸۹) نیز در اهمیت تعامل پلیس و دستگاه قضا در پیشگیری از جرم، به این نتیجه رسید که ارتباطات اطلاعاتی میان این دو سازمان رسمی در پیش‌گیری از برخی جرایم تأثیرگذار است. همچنین، رویکرد مشارکتی در تأمین امنیت که خود در قلب مفهوم امنیت محلی قرار دارد از این نکته سرچشمه می‌گیرد که نهادها و سازمان‌های رسمی مانند: نهاد قضایی، آموزش و پرورش، اشتغال، مسکن، خدمات رفاهی و بهداشتی، پلیس، صنوف مرتبط با کسب و کار و تجارت، همه در زنجیرهای وسیع از ارتباطات برای تأمین امنیت و ارتقاء آن فعالیت می‌کنند. به‌تعبیر دیگر، این رویکرد که تفکری مدیریتی، جرم‌شناسی و اجتماعی است، معتقد به شبکه‌بندی متخصصان، مشارکت، هم‌فکری و درگیرساختن نهادها و سازمان‌ها در فرآیند حمایت، تصمیم‌گیری و اجرا برای تأمین امنیت به پلیس است. به‌عنوان مثال، سردار بتولی (۱۳۹۲) تصریح کرده‌اند که تعامل فرهنگی مردم و سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی با پلیس در انجام مأموریت‌های ذاتی فراجا موفقیت‌آمیز بوده است، چراکه هروقت چنین تعاملی ایجاد شده، بیش از ۹۰ درصد کشفیات پلیس در زمینه‌های قتل، سرقت و دیگر ناهنجاری‌ها با موفقیت محقق شده است. در دیگر کشورها نیز به‌تجربه ثابت شده است که پلیس در موازات کاهش

همان‌گونه که داده‌های جدول ۳ نشان می‌دهد، تفسیر مفاهیم پایه‌ای به مفاهیم سازمان‌دهنده و فراگیر مبین آن است که رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت، شامل ۷۶ مفهوم پایه‌ای، ۱۰ مفهوم سازمان‌دهنده و ۲ مفهوم فراگیر است. براین‌اساس، اولین مفهوم فراگیر، یعنی رهیافت‌های برون‌سازمانی، شامل ۴ مفهوم سازمان‌دهنده ارتقای تبادل اطلاعاتی سازمان‌های دیگر با پلیس، الزام قانونی سازمان‌ها در ارائه اطلاعات به پلیس، پشتیبانی اطلاعاتی قوه قضائیه از پلیس و ارتقای پشتیبانی پیش‌تصویری سازمان‌ها و ادارات دیگر از پلیس است. همچنین، رهیافت‌های درون‌سازمانی، شامل ۶ مفهوم سازمان‌دهنده است که عبارتند از: تسهیل دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی، ارتقای مهارت‌افزایی و آموزش تخصصی کارکنان، مهارت در تحلیل اطلاعات، پشتیبانی اطلاعاتی، تخصیص منابع مالی در خرید اطلاعات و راه‌کارهای فرهنگی-اجتماعی مؤثر بر جرم‌یابی از سرقت.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف شناسایی رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت انجام پذیرفت. براساس یافته‌های به‌دست‌آمده، مهم‌ترین رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت مشتمل بر ۷۶ مضمون پایه‌ای در قالب مفاهیم سازمان‌دهنده و فراگیر است که اولین یافته‌ها نشان دادند که مفهوم فراگیر، یعنی رهیافت‌های برون‌سازمانی شامل ۴ مفهوم سازمان‌دهنده ارتقاء تبادل اطلاعاتی سازمان‌های دیگر با پلیس، الزام قانونی سازمان‌ها در ارائه اطلاعات به پلیس، پشتیبانی اطلاعاتی قوه قضائیه از پلیس و ارتقاء پشتیبانی پیش‌تصویری سازمان‌ها و ادارات دیگر از پلیس می‌شود. نتایج حاصل، تا حدودی با پژوهش‌های یآوری و فرامرزی (۱۳۹۹)، بیانانی (۱۳۹۳) و ستوده (۱۳۸۸) هم‌سو است.

پلیس در یک رویکرد جامع‌نگر جهت غلبه برچالش‌های این حوزه و کشف سرقت باید ازهمه ظرفیت‌های

میزان سرقت از ذی‌نفعان کلیدی، مانند مردم کمک گرفته و مهم‌تر از همه این‌که دولت محلی توانسته نقش رهبری و نظارتی را در حصول اطمینان از پاسخ هماهنگ و سریع به سرقت‌های اماکن ارائه نماید و به‌طور خاص، همکاری بسیار نزدیکی با پلیس داشته باشد که مجموع این عوامل توانسته جرم سرقت را کاهش دهد که چنین نتیجه‌ای با مفاهیم سازمان‌یافته پشتیبانی اطلاعاتی قوه قضائیه از پلیس و پشتیبانی پایش تصویری سازمان‌ها و ادارات دیگر رابطه معقولی دارد.

همچنین، نتایج مصاحبه‌ها در ادامه نشان دادند که رهیافت‌های درون‌سازمانی نیز شامل ۶ مفهوم سازمان‌دهنده است که عبارتند از: تسهیل دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی، ارتقای مهارت‌افزایی و آموزش تخصصی کارکنان، مهارت در تحلیل اطلاعات، پشتیبانی اطلاعاتی، تخصیص منابع مالی در خرید اطلاعات و راه‌کارهای فرهنگی اجتماعی مؤثر بر جرم‌یابی از سرقت. یافته‌های احصائی با پژوهش‌های یاوروی و فرامرزی (۱۳۹۹)، یاوروی و کرمی (۱۳۹۸)، میشلن^۱ (۲۰۱۴) و کارتر^۲ (۲۰۱۱) هم‌سو است.

بر این اساس می‌توان اظهار داشت که در کشف جرائم مختلف، روش‌ها و شیوه‌های متفاوتی وجود دارد و هر کدام از متصدیان پلیس در راه دست‌یابی به این هدف، شیوه و روش خاصی را به‌کار می‌برند، اما کسب اطلاعات و آگاهی از زوایای مختلف یک واقعه پلیسی، نقش مهمی در این روند دارد. بنابراین، عدم امکان دسترسی مأموران عملیاتی و اجرایی در پلیس‌های تخصصی و واحدهای اجرایی به منابع عظیم اطلاعاتی و از طرفی، عدم آشنایی با قابلیت این سیستم‌ها توسط کاربران، کارآگاهان، مدیران و گاه مسؤولان، روند رسیدگی را در بعضی موارد متوقف و گاهی سبب کندی آن شده است که در نهایت موجب هدررفتن هزینه‌های سازمان و اتلاف توان مأموران می‌شود. از این‌رو، جرم‌یابی با رویکرد اطلاعات پایه و استفاده از داده‌های سیستم‌ها، پایگاه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی اعم از دولتی، عمومی و خصوصی یکی از مهم‌ترین مسائلی است

که کم‌وبیش مورد توجه نهادهای پلیسی است و استفاده از ظرفیت‌های موجود و در اختیار داشتن اطلاعات آن‌ها برای جرم‌یابان اهمیت فراوانی دارد. بنابراین، رویکرد اطلاعات پایه پلیس در جرم‌یابی بیشتر جرائم امری اجتناب‌ناپذیر محسوب می‌شود. اکنون، بدیهی است که استفاده از سامانه‌های اطلاعاتی، بهره‌برداری علمی از بانک‌های اطلاعاتی، تبادل صحیح اطلاعات و غلبه بر چالش‌های اطلاعات محور، یکی از اهداف عالی پلیس است، به نحوی که امروز رسیدن به اهداف مورد نظر از طریق استفاده بهینه از اطلاعات، سامانه‌های جامع، بهره‌وری از روش‌های علمی و فنی در جهت ردیابی و شناسایی متهمان و مجرمان مورد بهره‌وری مستمر قرار می‌گیرد. به این منظور، برای کشف سرقت، اطلاعات و داده‌های واقعی، اطلاعات متقن پایگاه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی متعدد می‌توانند نقش مهمی را ایفا کنند و بر سرعت کشف این جرائم بیفزایند و بدون توجه به این موضوع نمی‌توان در جهت کاهش آمار رو به رشد جرائم نامبرده، گام برداشت. چنین امری، در گرو شناسایی و طبقه‌بندی رهیافت‌های فرهنگی-انتظامی مؤثر بر جرم‌یابی سرقت است. در نتیجه، با توجه یافته‌های پژوهش، موارد زیر جهت بهبود فرآیندهای جرم‌یابی و تسهیل کار مدیران و کارآگاهان، پیشنهاد می‌گردند:

- استفاده از ظرفیت نهادها در تغییر نگرش و رفتار مردم در سطح جامعه جهت انعکاس فوری اخبار مرتبط با مجرمین،
- بهره‌گیری از ظرفیت اخبار و گزارشات معتمدین و منتقدین محلی در راستای دستورالعمل امنیت محله‌محور جهت اجرای طرح‌های پلیسی در کشف جرایم مرتبط با سرقت،
- برگزاری دوره‌های آموزش حرفه‌ای برای جوامع هدف و تشریح و ترسیم شیوه و شگرد مجرمانه سارقین در جهت پیش‌گیری از غافل‌گیری آنان در مواجهه با مجرمین،

۲. حیدرنژاد، علیرضا و عامری، محمدعلی. (۱۳۹۹). بررسی عوامل انتظامی مؤثر بر سرقت‌های خرد در شهر مشهد و راهکارهای مبارزه با آن. پژوهش‌های دانش/انتظامی، ۲۲(۱)، ۱۱۳-۱۴۱. http://pok.jrl.police.ir/article_93691.html
۳. رحیمی دستجردی، محمد. (۱۳۹۳). نقش دین در پیشگیری از سرقت نوجوانان. دانش/انتظامی قم، ۳(۳): ۱۴۴-۱۶۶. http://qom.jrl.police.ir/article_17084.html
۴. رستگار، ابراهیم؛ بیات، ناصر و پاکدل ثانی، کیومرث. (۱۴۰۲). شناخت و تحلیل شیوه‌های پیشگیری از سرقت خانه‌های دوم در شهرستان ارومیه: یک مطالعه دلفی. انتظام/اجتماعی، ۱۵(۳)، ۱۵۸-۱۲۱. 10.22034/entezam.2023.1273761.2533
۵. رضایی‌راد، مجید؛ هندیانی، عبدالله؛ ذاکر استقامتی، محمدرضا. (۱۳۸۸). عوامل مؤثر بر کشف سرقت از منزل در فرماندهی انتظامی تهران بزرگ. مطالعات مدیریت/انتظامی، ۴(۳)، ۳۶۳-۳۸۳. http://pmsq.jrl.police.ir/article_92040.html
۶. ستوده، هدایت‌الله. (۱۳۷۶). مقدمه‌ای بر آسیب‌شناسی اجتماعی. چاپ چهارم. تهران: انتشارات آوای نور.
۷. شریفی رهنمو، سعید؛ فتحی، آیت‌الله؛ شریفی رهنمو، مجید و حسین پور، سهیلا. (۱۴۰۰). تحلیل جرم‌شناختی عوامل مؤثر بر پدیده سرقت خرد در شهر همدان. پژوهش‌های دانش/انتظامی دانشگاه علوم/انتظامی امین، ۲۳(۴)، ۵۳-۸۱. 20.1001.1.17359252.1400.4.4.1.4
۸. فرامرزی، حسن و یاورى بافقی، امیرحسین. (۱۳۹۹). بررسی نقش پلیس اطلاعات محور در شناسایی مجرمین متواری (از طریق سیستم اطلاعات پایه). کارآگاه، ۱۴(۵۰)، ۲۲-۴۰. [doi: 10.22034/det.2020.94429](http://doi:10.22034/det.2020.94429)
۹. کرمی، احمد و یاورى، امیرحسین. (۱۳۹۹). تاثیر ابعاد و مولفه‌های پلیس اطلاعات محور با تاکید بر اطلاعات جنایی در دستگیری مجرمین تحت تعقیب (مورد مطالعه پلیس آگاهی تهران بزرگ). کارآگاه، ۱۴(۵۲)، ۷-۲۸.
- توسعه شبکه یک‌پارچه دوربین‌های مداربسته خصوصی و دولتی و دسترسی آسان پلیس به آنها،
- وضع قوانین، تعیین سازوکارها و مجوزهای فراسازمانی مربوط به امکان استفاده پلیس از بانک‌های اطلاعاتی کلیه سازمان‌های موجود در کشور،
- برگزاری دوره‌های آموزش حرفه‌ای تشریح و ترسیم پلیس اطلاعات محور در فراجا، به‌ویژه برای واحدهای جرم‌یابی،
- اصلاح و توسعه ساختارهای سازمانی مرتبط با نیازهای پلیس اطلاعات محور،
- ایجاد زیرساخت و بستری مناسب برای هوشمندسازی و یک‌پارچه‌نمودن سامانه‌های اطلاعاتی در جهت هم‌افزایی بانک‌های اطلاعاتی،
- پیش‌بینی ساز و کارهای مناسب با در نظر گرفتن اصول حفاظتی جهت دسترسی آسان و فوری افسران پی‌جو به سامانه‌های اطلاعاتی به منظور شناسایی و دستگیری سریع مجرمین
- برقراری تعامل و ارتباط تنگاتنگ با دستگاه قضائیه در جهت اتصال سامانه‌های اطلاعاتی آن قوه با پلیس به منظور جرم‌یابی و کشف جرم سریع‌تر،
- توانمندسازی منابع انسانی در شناخت و نحوه بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری‌های روز و تجزیه و تحلیل سیستمی جرایم، مثل GIS.

تقدیر و تشکر

به این وسیله، مراتب سپاس خود را به تمام شرکت‌کنندگان در پژوهش تقدیم می‌داریم.

منابع

۱. برزگر، مجتبی و کاظمی، سجاد. (۱۳۹۶). بررسی جرم‌شناختی سرقت خودرو و وسائل نقلیه (مطالعه موردی شهر همدان). مطالعات فرهنگی پلیس، ۴(۱)، ۳۰-۱. http://hamedan.jrl.police.ir/article_19794.html

- Delinquency», *Social forces*, 81 (3):735-758.
<https://academic.oup.com/sf/article-abstract/81/3/753/2234647>
19. Juby, H., & Farrington, D. P. (2001). Disentangling the link between disrupted families and delinquency: Sociodemography, ethnicity and risk behaviours. *British Journal of Criminology*, 41(1), 22-40.
<https://academic.oup.com/bjc/article-abstract/41/1/22/387905>
20. Leburaya, I. W. (2021). The Role of Community Police Officer (Bhabinkamtibmas) in Preventing Crime of Motor Vehicle Theft at the Purwakarta City Police. *Advances in Police Science Research Journal*, 4(12), 42-67.
<http://journal.akademikepolisian.com/index.php/apsrj/article/view/471>
21. Litchfield, Alleh W.; Darwin, Thomas, L. & Doali, Bing. (1997), «Dimensions of Religiosity as Mediators of the Relations between Parenting and Adolescent Deviant Behavior», *Journal of Adolescent Research*, 12(3):1-15.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0743554897122004>
22. Mashiloan, NTJA Patrick (2014). The Use of Intelligence-led Policing in Crime Prevention by the South African Police Service. Dissertation Prepared for the Degree of Doctor of Philosophy, University of South Africa.
<https://uir.unisa.ac.za/handle/10500/14322>
23. Munagekar, M. (2021). Trespassing and theft detection using AI/deep learning techniques.
24. Salmi, Venla; Kivivuori, Janne (2006). «The Association between Social Capital and Juvenile Crime», *European Society of Criminology*, 3 (2): 123-148. <https://csus-dspace.calstate.edu/handle/10211.3/218722>
25. Siegel. L.J (2003). «Criminology», Wadsworth, A Division of Thomson learning Inc.
https://books.google.com/books/about/Criminology.html?id=TQpNNH3O_OQC
- doi: 10.22034/det.2020.95423
۰۰. کرمی، حمیدرضا؛ پورغلامی، محمدرضا و جهانگیرپور، علی. (۱۳۹۸). تحلیل فضایی تأثیر عوامل جمعیتی بر جرم سرقت. پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۱۴(۵۳)، ۱۵۳-۱۷۰.
http://icra.jrl.police.ir/article_20238.html
۱۱. محمدی، ایرج؛ یآوری، امیر حسین و رشیدی راد، حسین. (۱۴۰۰). تأثیر تعامل اطلاعات محور پلیس و سمن ها بر جرم یابی. *انتظام اجتماعی*، ۱۳(۴)، ۱۸۹-۲۲۰.
[doi: 20.1001.1.20086024.1400.13.4.8.8](https://doi.org/10.22034/det.2021.96257)
۱۲. نور محمد زاده، علی و یآوری، امیر حسین (۱۳۹۸). نقش پلیس اطلاعات محور در جرم یابی پرونده قتل های زنجیره ای. *کارآگاه*، ۱۳(۴۸)، ۷-۲۷.
http://det.jrl.police.ir/article_92987.html
۱۳. یآوری، امیر حسین؛ شایگان، فریبا؛ چولکی، غلام رضا و کرمی، احمد. (۱۴۰۰). نقش اشراف اطلاعاتی در جرم‌یابی و کشف جرم در واحد های جرم‌یابی ناجا. *کارآگاه*، ۱۵(۵۴)، ۱-۲۶.
[10.22034/det.2021.96257](https://doi.org/10.22034/det.2021.96257)
14. Allee, V. (2019). *The knowledge evolution, expanding organization*. Boston: Buttler worth-Heinemann.
<https://www.amazon.com/KnowledgeEvolution-Expanding-Organizational-Intelligence/dp/075069842X>
15. Anderson, A. L. (2002). «Individual and Contextual Influences on Delinquency: The Role of The Single_Parent Family», *Journal of Criminal Justice*, 30(3): 575-587.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0047235202001915>
16. Bajaria, H. (2019). Knowledge creation and management: inseparable twins. In: *Total Quality Management* 11(4): 502-573.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09544120050007896?journalCode=ctqm19>
17. Carter. Jeremy Gibson (2011). Policing Innovation: Exploring the Adoption of Intelligence-led Policing, Thesis. Michigan State University.
<https://books.google.com/books/about/Policing-Innovation.html?id=N1aZAQAACAAJ>
18. Hoffman, J. P. (2003). «A Contextual Analysis of Differential Association, Social Control, and Strain Theories of